

Referat af strategiseminar for bestyrelsen Rysensteen Gymnasium 13.11 2020 kl. 10.10 - 15.00

Til stede: Bjarne Lundager Jensen, Dorthe Petersen, Troels Boldt Rømer, Lars Qvortrup, Marie Højlund Roesgaard, Tommy Petersen, Eva Raabymagle (fra kl. 12.00), Rasmus Bjørn, Casper Gaarde Madsen, Gitte H. Transbøl, Jeppe Nielsen Wernberg, Anders Schultz, Lene Schjødt.

Til stede ved punkt 2: Økonomisk konsulent Dorthe Hosbond og Økonomimedarbejder Britta Løgstrup

Afbud fra: Louisa Li Toft 3.y, August Thorning Hjortshøj 3.t

1. Velkomst

BL indledte dagen med at byde velkommen til et fysisk bestyrelsesmøde efter at det seneste havde været afviklet virtuelt. BL rettede en særlig velkomst til Rysensteens nye uddannelseschef Jeppe Nielsen Wernberg, der for første gang deltog i et fysisk bestyrelsesmøde.

2. Regnskabsopfølgning 2020 og budget 2021-2024

Økonomikonsulent Dorthe Hosbond gennemgik indledningsvis det tilsendte bilag vedrørende Budget 2021 og prognose 2022-2024.

Hun satte først fokus på septemberregnskabet og knyttede følgende kommentarer:

Da der udløses et højere tilskud i den første halvdel af året end i den sidste halvdel, vil resultatet for 30.9 2020 ligge relativt højere end det resultat, der forventes ved udgangen af december. Samtidig er der andre faktorer, der spiller ind i det estimerede årsresultat. Corona har sat sit præg på forskellige parametre f.eks. ligger driftsomkostningerne lavere, da aktivitetsniveauet er faldet. Vi har bl.a haft lavere omkostninger i forbindelse med skriftlig censur honorar og eksamensvagter. Dertil kommer, at vi har fået penge tilbage i forbindelse med husleje. Desuden har vi haft flere elever end først estimeret, der afsluttede 3.g med særlige A-niveau fag, der udløser højere færdiggørelsestilskud.

Samlet set kan det nu konkluderes at estimatet for 2020 bliver bedre end først antaget - en stigning fra kr. 1.4 millioner til kr. 2,6 millioner. Der er dog et udestående, som venter afklaring i januar - nemlig beregningen af feriepenge i forlængelse af den nye ferielov og overgangsordningen.

DH vendte derefter blikket mod budgettet for de kommende år. En række af de udgifter, som ikke har været afholdt i 2020 må forventes at skulle afholdes i 2021. F.eks. kan der blive tale om 2 omgange af GCP-rejser. I den forbindelse er det vigtigt at se de to år 2020 og 2021 i en sammenhæng. I 2021 vil udgifterne til lønninger desuden stige i henhold til overenskomsten. Samtidig vil tilskuddet til elever med særlige A-niveaufag ligge lavere end i 2020, da ca 30 færre elever på Rysensteen Gymnasium vil fuldføre 3.g i 2021 med de A-fag, der udløser større tilskud, hvilket måske vil betyde en nedgang på 300.000 kr. i forhold til 2020.

Endelig vil der være en ubekendt i forhold til besparelser på finansloven, hvor der har været fremsat forslag om besparelser på gymnasierne bl.a til finansiering af et nyt politiforlig.

Forudsætningen for prognosen er, at arbejdsressourcen fra 2020 fastholdes i 2021 og at der som forhåndsdiskonteret budgetteres med et ekstra årsværk pr. 1.1 2022.

Samlet set kan det konkluderes, at 2021 bliver dyrere for Rysensteen Gymnasium end oprindeligt budgetteret, mens omvendt også at resultatet for 2020 ser bedre ud end forventet. Der er som tidligere anført som følge af den noget særlige situation nødvendigt finansielt at se de to år under et. Det vil forventeligt balancere hårfint.

LQ spurgte til efteruddannelsesindsatsen, som er bevilget i år, men som man ikke kender vilkårene for i 2021. DH kunne meddele, at man på grund af denne usikkerhed med bevilgning ikke havde medregnet den i budgettet for 2021. Det kunne ved udmøntning betyde en mere positiv balance. GT supplerede med, at efteruddannelsesmidlerne var udmeldt i forbindelse med reform 2017 og at Rysensteen har brugt de udmeldte midler på diverse kurser for lærerne - herunder FIP-kurser.

Fra medarbejderside blev der udtrykt tilfredshed med, at fremskrivningerne ikke ser helt så dystre ud, som de gjorde på et vist tidspunkt. Her kunne man ønske sig, at det formodede overskud bliver omsat til lærerstillinger. De ekstra klasser, som Rysensteen har optaget i form af en 14. klasse i 2019 og i 2020 er kun lige dækket ind, og lærerne løber stærkt med fare for øget sygefravær. Det er vigtigt at være opmærksom på det.

GT var enig i, at der ligger et opmærksomhedspunkt her. Hun kunne samtidig fortælle, at vi ved starten af studieretningsklasserne i 1.g har dækket en del timer ind med årsvikarer (isæt sprog), og at vi ikke har planer om igen at reducere i udgifterne til undervisere. Derfor er de ansatte årsvikarer også indregnet i budget 2021 som lønudgift.

BL afrundende med at anerkende undervisernes store arbejdsindsats og at bestyrelsen er klar over, at der som konsekvens af besparelserne i 2019 ved, at der bliver løbet stærkt. Det vil være fornuftigt at se det næste år an, før vi beslutter, om der er midler til at gøre noget. Det kan dog være, at vi allerede til maj kan se om midlerne kan strække til at øge lønudgiften og dermed øge ansættelser på et tidligere tidspunkt en forventet.

BL udtrykte tilfredshed med budget og prognose for de kommende år og indstillede til bestyrelsen af budgettet for 2021 vedtages.

Herefter vedtog bestyrelsen enstemmigt budget 2021.

3. Revidering af Rysensteen Gymnasiums vision

BL indledte med at motivere revideringen med, hvordan det seneste år med al tydelighed har vist, at vi lever i en foranderlig verden, og at det faktum kalder på en justering af Rysensteens nu 12 år gamle vision.

GT redegjorde herefter for det narrativ, som drøftelsen tager afsæt i:

I 2008 blev visionen skabt med inddragelse af hele skolen - herunder bestyrelsen. Visionen er senere blevet skærpet og de i 2008 besluttede tre strategiske spor blev i 2019 ændret til Strategi 2020-25. I den forbindelse blev det besluttet i bestyrelsen, at 5 årige strategiplaner ikke kan forventes at kunne fastholdes, men må tages op og justeres hvert år. Således blev det i foråret 2020 vedtaget at arbejde videre i en ramme af de 3 dannelsesperspektiver: Global dannelse, Almen dannelse og Faglig dannelse. De tre dannelsesperspektiver er nu blevet defineret og beskrevet mere skarpt og indgår i sammensmeltningen af skolens

organisationsdiagram og skolens overordnede indsatsområder. GT henviste til den grafiske afbildning på skolens hjemmeside.

De tre dannelsesperspektiver afløser de hidtidige betegnelser for styregruppernes områder:

Global dannelse - GCP

Almen dannelse: Skolekultur og værdier (NORA)

Faglig dannelse: Pædagogik og didaktik

I tilknytning til hvert område har ledelsen i forlængelse af bestyrelsesmødet i september udarbejdet pejlemærker og handlingsplaner til strategien for det kommende år.

På det seneste bestyrelsesmøde blev det besluttet, at vi ville tage visionen op på dette stratigseminar med forslag til præciseringer.

GT fremlagde ledelsens forslag til præciseringer til visionens tre overordnede ben:

Læring → Faglig dannelse med høj kvalitet

Fællesskaber → Almen dannelse med klare værdier

Verdensborgerskab → Global dannelse med empati

Desuden blev det aftalt at drøfte den passus i visionen, der omtaler "Det brændende engagement" eller Semper Ardens. Her er det vigtigt at få drøftet om udtrykket er for voldsomt eller om det netop er "åndstilgangen" i vores dannelsesinstitution.

Efter GT's oplæg drøftede bestyrelsen de nævnte punkter.

Der var generel opbakning til at inddrage de tre dannelsesperspektiver i visionen. LQ var dog forbeholden overfor brugen af dannelsesbegreber generelt, da han opfatter begreberne som lidt for "rummelige". DP mente, at netop dannelse er Rysensteens varemærke, men at det selvsagt er vigtigt at blive helt skarpe på definitioner og beskrivelser. Her drøftede bestyrelsen, hvordan man kunne skærpe beskrivelserne under de tre "dannelsesben" i visionen, og man aftalte, at se nærmere på de små præciseringstekster, der knytter sig til hvert område af visionen. Her hæftede bestyrelsen sig særligt ved underteksten til Faglig dannelse, der kunne have brug for en præcisering. Dog var man meget tilfreds med "Vi står på tær". Det er vigtigt at holde fast i ambitionerne. Ledelsen vil gennemgå underteksterne og stramme dem op, hvor det er nødvendigt.

Bestyrelsen stillede endvidere forslag om, at "klare værdier" i forbindelse med Almen dannelse blev skiftet ud med "fælles værdier". Det var der enighed om.

Bestyrelsen drøftede herefter "empati" som en del af overskriften til Global dannelse. Der var forskellige opfattelser af begrebets konnotationer. AS henviste til den særlige tilgang, som vi udviser i det danske uddannelsessystem og som af uddannelsesforskere bliver studeret med stor interesse. Han nævnte her Michael Byron (indgår i det internationale samarbejde med Rysenstein), som netop taler om en empatisk tilgang til mennesker ude i verden. For

Rysensteen Gymnasium henviser empatien til, at vi tager ansvar for hinanden med udgangspunkt i NORA, og at vi derigennem er med til at nedbryde fordomme. Det blev også drøftet, om man kunne indføre "handling" i samme linje som "empati" for at understrege, at man skal bruge sin viden til at gøre verden til et bedre sted at være.. Bestyrelsen vedtog at beholde empati i forbindelse med Global dannelse, men at handleperspektivet fortsat skal fremgå at de tilknyttede linjer.

Det sidste punkt, som bestyrelsen drøftede i forbindelse med revidering af vision og strategi, var strategiens forestilling om, at skolen bygger på et brændende engagement. For nogle medlemmer af bestyrelsen virkede udtrykket voldsomt - ikke mindst fordi det blev kædet sammen med "en styrkelse". Medarbejderrepræsentanterne mente ikke at "det brændende engagement" var ude af trit med virkeligheden. Rysensteen Gymnasium er en skole, der bygger på medarbejdernes engagement. Den enkeltes engagement er helt centralt i skolen, og udtrykket skaber et væsentligt billede for hvordan den enkelte lærers tilgang til undervisning er på skolen. Efter drøftelser blev bestyrelsen enige om at beholde udtrykket "brændende engagement", da det har en særlig betydning for skolen. Dog besluttede man en modificering, så "styrkelse" udgår til fordel for "udfoldelse".

GT afrundede med at understrege, at vi i ledelsen på Rysensteen Gymnasium arbejder systematisk med de strategiske pejlemærker og handleplaner, der i dette skoleår bærer præg af coronasituationen. I den forbindelse anbefalede hun, at bestyrelsen vender tilbage til at afvikle strategimøde i september, så det giver en bedre mulighed for at inddrage bestyrelsen i det fremadrettede arbejde med handleplaner.

4. GCP

Hvordan kan vi styrke GCP under og efter corona?

AS indledte drøftelserne med et oplæg struktureret i fem forskellige tilgange:

1: Historisk, kronologisk gennemgang af GCP:

AS repeterede, hvordan GCP fra 2011 til umiddelbart inden Coronas` udbrud i 2020 udviklede sig fra idé til et realiseret internationalt helskole-program med udveksling med partnerskoler i 14 forskellige lande, integration i alle fag og tværfaglige forløb i bl.a. kulturforståelse og FNs 17 verdensmål og et - bedømt på elevernes årsag til at vælge Rysensteen - meget stærkt brand.

2: GCP - under Corona

Arbejdet med den engelske udgave af Veje til verdensborgerskab er fortsat under Corona. I øjeblikket er det engelske forlag i gang med at gennemlæse de første par kapitler. Undervisning i kulturforståelse er også fortsat. Som bebudet i strategien har flere Rysensteen alumner stået for undervisningen, med meget fin feed-back fra eleverne til følge. Den årlige GCP-dag er blevet afviklet som tre forskellige GCP-dage: en for hver årgang. Dagene har bestået af fælles Zoom-oplæg og gruppearbejde i klasserne. De har generelt været vel modtaget af eleverne.

3g`ernes GCP-dag indeholdt bilaterale virtuelle samarbejder med Rysensteens partnerskoler. Partnerskolerne meldte efterfølgende meget positivt tilbage på samarbejdet og mange har givet udtryk for at ønske at udbygge denne dimension af samarbejdet.

3: Udfordringerne under Corona

De største udfordringer under Corona er konkret hvorvidt rejser og genbesøg i foråret er mulige. Ledelsen opererer med en plan a, hvor man tager afsted til partnerskolerne, hvis det bliver muligt, og en plan b, hvor man rejser til en europæisk destination i stedet, hvis det bliver muligt, hvor klasserne kan arbejde med det faglige indhold af kulturforståelse, som de har tillært sig gennem deres gymnasieforb.

4: Hvad har vi lært under Corona? - potentialer for fremtiden

Rysenstein har lært, at der ligger et stort potentiale i at udvikle det virtuelle samarbejde med partnerskolerne. Det har også førhen været en ambition, som dog er strandet på tekniske og logistiske udfordringer. Når det forekommer realistisk nu, er det fordi alle involverede skoler er blevet bedre og meget villige til Zoom-baseret virtuelt, samarbejde.

Rysenstein har også lært, at forankring i lokale partnerskaber betyder utroligt meget. Det blev fremhævet, at Rysenstein vil arbejde videre med disse ift. bl.a. Ungdommens Røde Kors, Plan Børnefonden, FN byen og Mellempfolkeligt Samvirke.

Yderligere har Rysenstein - bl.a. med GCP-praktikanten Madihas blik på kulturforståelsesforløbet - set, at der ligger et potentiale i at lave en version af forløbet til et integrationsredskab, som kan bruges på andre uddannelsesinstitutioner.

5. Fremtiden

Det blev slået fast, at de fysiske kulturmøder stadig vil være en af grundstenene i GCP, når Corona er overstået.

Det blev også præsenteret, at klimaet gøres til en fast epokal problemstilling. Ift. evt. spørgsmål om flyrejser i forhold til klimabevidst adfærd, så er Rysensteens holdning, at GCP turene - med fokus på interkulturel kommunikation - samlet set vil gavne løsninger på epokale problemstillinger langt mere end det vil skade. Den enkelte elev må derfor selv medvirke til at lade rejsen indgå i deres eget personlige CO2-aftryk over de 3 gymnasieår. Og så blev også fremført, at Rysenstein vil arbejde videre med de tre forskellige områder, som Corona-tiden har skabt fokus på: virtuelt samarbejde med partnerskolerne, eksterne partnerskaber med bl.a. NGOer og FN-byen samt at bruge kulturforståelsesundervisningen til et integrationsværktøj på Rysenstein og potentielt andre skoler.

Efterfølgende drøftelse - styrkelse af GCP under corona?

Branding og indhold

Branding:

Det blev fremhævet af flere af bestyrelsens medlemmer, at Corona styrker Rysensteens brand med GCP, da man ikke skal vælge Rysenstein kun for at rejse. GCP er meget mere end det. I øvrigt blev det fra flere forventet, at det ikke varer længe, før vi kan rejse i Europa.

RB vurderede, at det er ikke for optimistisk at bruge rejsedestinationerne i folderen til kommende 1.g elever. Det er ikke selve pakken, men en del af pakken

TP foreslog, at der snart er muligheder for rejser inden for Europa, hvor der er stor diversitet, chinatowns mv. og derfor mange muligheder for GCP-perspektiver.

LQ mente, at branding er bedst, når den er i overensstemmelse med virkeligheden. Vi ved ikke, hvornår vi kan rejse langt igen.

Og, at vi er i gang med at udvikle en ny form for verdensborgerskab på andre måder end ved at sætte os i nogle fly, som Rysensteen bør lave systematiseret evaluering af: Hvordan er den demokratiske samtale på Zoom, og hvordan er den på en bar kl. 1 om natten?

DP tilbød at stille sig til rådighed sammen med sine kommunikationsfolk, om tips til hvordan det virtuelle samarbejde kan udfoldes.

TB fremhævede, at var godt og anskueligt med GCP-metroen, men der skal være flere eksempler. Hvad sker der, når man har modtaget kultur møde undervisning?. Når Rysensteen ikke kan komme ud i verden, kan verden komme til Rysensteen? fx. ved kultur møder - subkulturer i København.

ER roste omstillingen. Der er masser af potentiale ift. partnerskolerne for det virtuelle samarbejde. ER mente det bør foregå over længere tid. En anden mulighed med lokale partnerskaber er fx. FN. Eleverne kan let komme til at tale med vigtige personer i FN-systemet, hvilket kan give godt indblik.

GT nævnte at Rysensteen jo adskiller sig fra andre gymnasier ved det at man har et GCP-kontor med både en leder og en studentermedhjælp samt praktikant. Alt bliver organiseret derfra.

Virtuelle GCP-dage på årgange kan godt løftes af GCP-kontoret, men vi kan ikke sprede det ud til et stort og omfattende virtuelt samarbejde med partnerskolerne uden lærernes hjælp. Og det vil ikke kunne udbredes og gennemføres med et snuptag fx inden jul.

Styrkelse af GCP efter corona? Branding og indhold

TB mente, at Rysensteen skal holde fast i det fysiske kultur møde.

GT nævnte, elevernes CO2-aftryk skal inddrages i samlet CO2 regnskab for deres gymnasietid.

ER tilsluttede sig en tilbagevenden efter Corona til de fysiske rejser - det skal vi.

RB mente, at GT på orienteringsaftener i fremtiden skal sige, at elever på Rysensteen har 2 ugers homestay + flyrejse.

Og, at er det vigtigt, at holder kloen i partnerskolerne nu, hvor der endelig er "hul igennem" til den virtuelle samarbejde

Det næste halve år

BL spurgte hvad gør vi nu, det kommende halve år. Strategisk og praktisk.

AS svarede, at det ikke ser realistisk ud med rejserne til alle landene, men Europa er en mulighed. Det virtuelle har et potentiale både ift. virtuelle classesamarbejde og udveksling af pædagogisk/faglige idéer

GT tilføjede, at vi laver en virtuel konference med vores lærere, deres lærere og ledelser - for at skabe kontinuitet og sprede det ud i lærerkollegiet. Men vi skal også lade tusind blomster blomstre i denne Coronatid. Måske et punkt på bestyrelsesmødet i juni, så vi kan samle op på erfaringerne.

Bjarne afrundede med, at slå fast, at det er opløftende, at der er kommet så meget godt ud af Corona-tiden og har forståelse for, at der måske også skal flere ressourcer til for at løfte udfordringerne med gennemførelse af GCPs virtuelle del.

5. Elevfordeling:

BL indledte punktet med at henvise til drøftelserne af elevfordelingsspørgsmålet på bestyrelsesmødet i september. På den baggrund havde formandsskabet i samarbejde med GT udfærdiget et kort notat omhandlende de forskellige perspektiver på elevfordelingen, som de er kommet frem i arbejdet fra den nedsatte ekspertgruppe og i forskellige politiske organer. Formålet med papiret er at samle de forskellige perspektiver for at kunne følge situationen og for at kunne påvirke de forskellige politiske aktører.

Som situationen ser ud nu, er der ikke noget, der tyder på en hurtig aftale vedrørende elevfordeling. Der er ikke politisk enighed om, hvordan en sådan aftale skal se ud, og ekspertgruppens anbefaling af den såkaldte klyngemodell ser ikke ud til at vinde bred tilslutning. Et vigtigt element i de politiske uenigheder er forholdet til det frie skolevalg. Klyngemodellen vil i de store byer betyde en nedprioritering af det frie skolevalg.

GT kunne tilføje, at Danske Gymnasier havde lagt sig tæt op af ekspertgruppens klyngemodell. Her skal man have med, at Danske Gymnasier består af alle landets gymnasie- og HF-skoler. Her er der meget store forskelle på, hvilke udfordringer, der findes i de forskellige dele af landet. De største udfordringer findes i udkantsdanmark, hvor der arbejdes målrettet på at få eleverne til at blive på uddannelsesinstitutionerne ude i udkanten, så der sikres et geografisk spredt uddannelsesstilbud. I de store byer består udfordringerne i, at der især i de seneste ca. 15 år har været en tendens til at unge fra samme segment søger de samme steder hen. Her har man forsøgt at afbøde ved at indføre afstandskriteriet, hvilket reelt kun har betydet en endnu større opdeling. Danske Gymnasier har i deres arbejde for en større diversitet på alle gymnasier også arbejdet med kriterier for bæredygtighed på de enkelte institutioner. Her har man foreslået, at skoler i udkanten ved optag mindst skal kunne

fylde 1 ½ klasse, mens man i de større byområder selv skal kunne mønstre ansøgere til 3 klasser. Samtidig ønsker man kapacitetsfastsættelsen styret gennem regionen eller ministeriet og på en sådan måde, at gymnasierne puljes i fordelingsudvalg, der kan opsuge det antal ansøgere, der findes i området. Elevfordelingen, forestiller man sig, skal bero på karakterer, så de 25% elever med det laveste standpunkt fordeles først. Der vil højst sandsynligt være ganske få 1. prioritesansøgere i denne pulje til Rysensteen. Det vil derfor kunne betyde, at skolen kommer til at modtage ca en fjerdedel af de nye elever som henviste - altså elever, der havde ønsket sig et andet sted. Dette afspejler naturligvis ikke Rysensteens interesse.

Der er dog også politiske røster på Christiansborg, der ønsker at forsvare det frie valg. Dermed bliver den meget centralistiske fordelingsmodel, som klyngemodellen er et udtryk for, vanskelig at finde tilslutning til. Man drøfter endvidere, hvordan man gennem regulering af taxametertilskuddet kan give et incitament til at optage fagligt svagere elever. Hvilke løsninger kan vi forestille os i en ny elevfordelingsordning? Sandsynligvis vil der ske ændringer i forhold til grundtilskuddet - bl.a ved at øge tilskuddet til elever med særlige faglige udfordringer. Vi vil gerne være med, forudsat at eleverne ønsker at gå på Rysensteen, at afstandskriteriet lempes eller fjernes og at tilskuddet følger med.

Herefter drøftede bestyrelsen, hvor stor en andel af fagligt udfordrede elever, som vi ville kunne optage på Rysensteen Gymnasium, uden at det vil skabe for store udfordringer for skolens særlige faglige og internationale profil. Der blev talt om 10 - 15 %. Skolen vil arbejde for, at det frie valg ikke bliver opgivet. Det er vigtigt for skolen, at de elever, der optages, også har lyst til at være en del af den skolekultur, som findes på stedet. Vi har brug for en engageret tilgang. Det er vigtigt, at dette budskab gives videre til det politiske niveau.

Bestyrelsen aftalte, at der lægges følere ud i det politiske system, og at man arbejder på en afklaring af, hvordan vi forholder os til problematikken omkring kapacitetsfastsættelse. Vi ser her tendenser i den demografiske udvikling, hvor antallet af unge falder i vest, stagnerer i nord men stiger i København. Bestyrelsen vil følge udviklingen indenfor området og sørge for at byde ind i drøftelserne, hvor det giver mening. Der udfærdiges et konkret politikpapir, som kan benyttes i samtaler mellem bestyrelse og politikere.